

Kommentarer på: En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker

Av: Svensk Gastroenterologisk Förening

SGF ställer sig negativt till att utöka tillgången till alkohol i Sverige, då detta är en mycket stark riskfaktor för död och flertal sjukdomar såsom skrumplever och cancer i flertal organ. Ökad konsumtion av alkohol i Sverige kommer leda till ökad mortalitet samt ökade problem med våld inklusive i nära relationer, trafikolyckor med mera. Det är tydligt fastlagt att ökad tillgång kommer leda till ökad efterfrågan och konsumtion. Utredningen själv konstaterar "en ökning alkoholrelaterade dödsfall och sjukhusvistelser per år med 0,22–0,27 procent år 2025", vilket kan låta lite men kommer i absoluta tal belasta vården ytterligare och leda till ökade samhällskostnader såväl som individuellt lidande. Ökade effekter på sikt kan heller inte uteslutas.

Utredningen är otydlig på ett flertal punkter, vilket vi befärar kommer leda till att flertal kryphål används av producenter.

1. "För det första föreslår utredningen att gårdsförsäljning endast tillåts i anslutning till ett betalt studiebesök eller en föreläsning med anknytning till den aktuella produkten på tillverkningsstället. På så sätt säkerställs det att besöket snarare än försäljningen står i centrum och att gårdsförsäljningen tydligt knyts till dryckestillverkarnas roll i besöksnäringen."
  - a. Durationen av ett besök / föreläsning behöver definieras och en tydlig nedre tröskel identifieras, SGF föreslår minst 30 minuter.
2. "Försäljningen till varje enskild person vid samma besökstillfälle ska inte överstiga 0,7 liter spritdryck, 3 liter vin, 3 liter andra jästa drycker, och 3 liter starköl."
  - a. Detta kommer innebära att flera personer i samma hushåll köper "dubbelt", ett "besökstillfälle" är otydligt och man kan utföra flera per dygn. SGF föreslår att dessa gränser gäller per dygn, och inte per besökstillfälle.
3. "Utredningen föreslår att det ska krävas tillstånd från kommunen för att få bedriva gårdsförsäljning"
  - a. Detta riskerar leda till variation i bedömningen. SGF föreslår att en central myndighet får i uppdrag att utfärda tillstånd om denna utredning godkänns.

Sammantaget yrkar SGF på att utredningens förslag avslås, alternativt modifieras enligt ovanstående principer.